

УДК 378.147:821]:005

DOI 10.31654/2663-4902-2025-PP-1-104-111

Остапенко Л. М.

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови, літератури,
культурології та журналістики
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
milost.jan@gmail.com
orcid.org/0009-0009-0012-172X

**ЗАСТОСУВАННЯ SMART МЕТОДУ ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІЛЕЙ
У НАПИСАННІ КУРСОВИХ РОБІТ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ**

Стаття присвячена аналізу можливостей застосування SMART методу встановлення цілей у виконанні курсових робіт із зарубіжної літератури в процесі підготовки здобувачів спеціальності 014 «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література». В умовах цифровізації суспільства та появи нової освітньої парадигми, пов'язаної зі SMART технологіями, сучасний учитель зарубіжної літератури має володіти широким спектром компетентностей і не лише давати знання, а й бути дослідником, проєктним менеджером та науковим керівником. Відповідно організація навчального процесу за вимогами SMART освіти потребує такої системи управління навчанням (learning management system), яка б мотивувала здобувачів, спонукала самостійно набувати досвід і навички та заохочувала їх до творчої і наукової діяльності. Ці виклики актуалізують пошук і впровадження інноваційних методів, що відповідатимуть сучасним освітнім запитам і сприятимуть комплексному розвитку дослідницьких, проєктних та керівних компетентностей вчителів зарубіжної літератури. Проведений у статті аналіз застосування SMART методу встановлення цілей в організації самостійної роботи здобувачів під час виконання курсових робіт із зарубіжної літератури доводить його ефективність на різних етапах наукового дослідження. Послугуючись алгоритмом розумного цілепокладання як навігаційним інструментом, здобувач має змогу самостійно обирати тему, напрямок і методи дослідження залежно від особистих вподобань і ресурсів та адаптувати їх відповідно до фахових вимог, самостійно і системно опановувати логіку наукового дослідження, релевантно визначати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження з огляду на власні потреби професійного і персонального розвитку, доцільно і логічно вибудовувати структуру і зміст дослідження відповідно до мети і завдань, зважено планувати етапи виконання курсової роботи і дотримуватися тайм-менеджменту, ефективно апробувати і захищати наукові здобутки. Автор статті доходить висновку, що застосування SMART методу встановлення цілей у виконанні курсових робіт відповідає сучасним запитам SMART освіти щодо забезпечення самостійності, мотивованості, адаптованості, ресурсності і технологічності та має перспективи бути інтегрованим в освітній процес як важливий компонент підготовки вчителя зарубіжної літератури.
Ключові слова: SMART метод встановлення цілей, курсова робота із зарубіжної літератури, підготовка вчителя.

Постановка проблеми. Проблема пошуку методів розвитку компетентностей вчителя зарубіжної літератури, які дозволять йому у майбутньому самостійно проводити наукові дослідження, брати участь у проєктній діяльності, керувати учнівською науковою роботою, є надзвичайно актуальною у контексті сучасних

освітніх тенденцій. Сучасний учитель зарубіжної літератури має бути не лише транслятором знань, а й дослідником, проєктним менеджером та науковим керівником. Це вимагає від нього володіння широким спектром компетентностей, які не завжди формуються в процесі традиційної педагогічної освіти.

Серед провідних проблем, з якими доводиться зустрічатися вчителю-початківцю, є невисокий рівень розвитку дослідницьких компетентностей. Багато вчителів мають труднощі з формулюванням наукових проблем, вибором методів дослідження, аналізом даних та оформленням результатів наукової діяльності. Це обмежує їхні можливості для самостійного проведення наукових досліджень та участі у наукових заходах. Багато освітян не впевнені щодо своєї компетентності у проєктній діяльності. Вчителю-початківцю часто бракує навичок планування, організації та управління науковими проєктами. Це ускладнює його власну науково-дослідницьку діяльність за фахом і не сприяє активній роботі з учнівськими науковими проєктами, що є важливим компонентом сучасного освітнього процесу. Багато вчителів-початківців не мають достатньо досвіду та знань для того, щоб ефективно керувати учнівською науковою роботою. Недостатня компетентність вчителів у керівництві учнівською науковою роботою призводить до того, що учні не отримують належної підтримки та допомоги у своїх наукових дослідженнях.

Розвиток наукового потенціалу майбутніх вчителів та їхньої професійної компетентності як керівників наукових проєктів є надзвичайно важливим чинником підвищення якості освіти з зарубіжної літератури й активізації учнівської наукової роботи. Сьогодні необхідно зосередитися на розробці та впровадженні інноваційних методів, які б сприяли розвитку дослідницьких, проєктних та керівних компетентностей вчителів зарубіжної літератури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про актуальність питання про методи у виконанні курсових робіт із зарубіжної літератури. Зауважимо дві провідні тенденції актуалізації питання про методи щодо наукових досліджень у царині зарубіжної літератури. Для науковців питанням номер один стає вибір здобувачами відповідної літературознавчої методології, оскільки зміни в сучасному літературному процесі, що характеризується різноманіттям напрямів і появою нових форм літературної творчості, зокрема мережевої літератури, вимагають нових методів дослідження, які б урахували специфіку сучасної літератури. Активна взаємодія літературознавства з іншими науками призводить до появи нових методів аналізу, які беруть до уваги розширення міждисциплінарних зв'язків і дозволяють розглядати літературні твори у їхньому культурному, соціологічному чи іншому контексті. Сучасні літературознавчі студії наголошують на відмові від моно методології і застосуванні комплексного підходу щодо методів літературознавчого дослідження [2], [8].

Іншим суттєвим фактором, що привертає увагу освітян і спонукає їх до пошуку нових освітніх методик в усіх галузях, є інтенсивний розвиток цифрових технологій. На часі є запровадження нової освітньої парадигми, пов'язаної із SMART технологіями, що ґрунтується на принципах: 1) Self-directed – самостерегування; 2) Motivated – мотивованості; 3) Adaptive – адаптованості; 4) Resource enriched – ресурсності; 5) Technology embedded – технологічності [9, с. 12]. SMART освіта передбачає не лише цифровізацію навчання: створення інтерактивних навчальних комплексів, залучення медіаосвітніх ресурсів, гейміфікацію навчального процесу тощо. Нова парадигма освіти висуває нові вимоги до вчителів, що мають не лише надавати готові знання, а за допомогою якісної навігації навчальним контентом створювати умови, що спонукатимуть здобувачів набувати власний досвід і навички [7]. Згідно з концепцією SMART навчання роль викладача трансформується за моделлю «транслятор – навігатор – куратор» [10, с. 284]. Відповідно організація навчального процесу передбачає просування від традиційних форм навчання через розвивальні до особисто орієнтованих [10, с. 285] і

потребує такої системи управління навчанням (learning management system), яка б мотивувала здобувачів і заохочувала їх до творчої та наукової діяльності.

У контексті новітніх освітніх тенденцій методичні рекомендації з написання курсових робіт із зарубіжної літератури, що їх пропонують фахівці з різних вітчизняних вишів, досі тримаються традиційних підходів до організації самостійної роботи здобувачів. Попри важливість дотримання академічних вимог до написання й оформлення наукової роботи та використання цифрових технологій для презентації результатів дослідження, що наголошуються розробниками методичних рекомендацій [3], [4–6], наразі у межах виконання курсової роботи з фаху спостерігається брак ефективних методик розвитку компетентностей, необхідних для активізації науково-дослідницької діяльності вчителя та розвитку навичок навчання упродовж життя. Сучасні методи виконання курсових робіт мають не лише орієнтувати здобувачів на практичне застосування засвоєних теоретичних знань, а й сприяти розвитку наукового потенціалу і критичного мислення, навчати здобувачів генерувати і реалізовувати власні ідеї. Окрім того, сучасні методи виконання курсових робіт мають розвивати навички самостійного планування й оптимізації творчого процесу. Відповідно для забезпечення якісної підготовки вчителя є нагальна потреба віднайти ефективні методики організації самостійної роботи здобувачів під час виконання курсових робіт із зарубіжної літератури, які б готували майбутніх учителів до сучасних викликів.

Метою статті є дослідження можливостей застосування SMART методу визначення цілей під час виконання курсових робіт з зарубіжної літератури та виявлення їхньої ефективності у підготовці майбутніх вчителів.

Виклад основного матеріалу. Тенденція до смартизації освіти на сьогодні передбачає використання інтелектуальних технологій та інноваційних методів для оптимізації освітнього процесу, підвищення його ефективності та якості. Важливим компонентом смартизації є залучення розумних інструментів, що мають великий досвід використання в інших галузях і довели свою ефективність. Одним із таких ефективних інструментів для організації освітнього процесу може стати SMART метод визначення цілей, який активно застосовується у менеджменті, маркетингу, економіці, промисловості та інших сферах діяльності.

Сутність SMART методу полягає у продуктивному визначенні цілей, що значно підвищує імовірність їх досягнення. Вперше SMART метод постановки цілей було запроваджено в галузі менеджменту у працях П. Друкера та Дж.Т. Дорана. Особливість застосування SMART методу, згідно з концепцією Дж.Т. Дорана, полягає у відповідності визначених цілей базовим критеріям: 1) Specific – конкретний; 2) Measurable – вимірюваний; 3) Achievable – досяжний; 4) Relevant – актуальний; 5) Time-bound – обмежений часом, – за якими здійснюється «розумне управління» і які дозволяють досягти бажаної мети [1, с. 42].

Наразі упровадження SMART методу в освітній процес набуває більшої актуальності, зокрема коли йдеться про проєктну діяльність здобувачів. Багаторічний досвід керівництва студентською науковою роботою переконує у важливості організації самостійної роботи здобувачів під час виконання наукового проєкту у спосіб, який відповідатиме вимогам SMART освіти: підвищить їхню самостійність у виборі наукової теми і формулюванні мети дослідження, мотивованість до наукового пошуку, персональну адаптованість до матеріалу і методів дослідження, здатність віднаходити ресурси й ефективно застосовувати технології. Ефективним засобом, що допоможе розумно налагодити систему управління навчанням здобувачів під час виконання курсових робіт із зарубіжної літератури, є SMART метод визначення цілей. SMART метод дозволяє загалом оптимізувати навчальний процес і має широкі можливості застосування на різних етапах виконання курсової роботи.

На підготовчому етапі виконання курсової роботи застосування SMART методу є особливо продуктивним, оскільки допомагає здобувачу із самостійним визначенням теми дослідження. Від вдалого вибору теми і її формулювання безпосередньо залежить мотивація здобувача й успішна реалізація наукового проєкту.

Дотримання критерію конкретності цілі на підготовчому етапі передбачає чітке недвозначне формулювання теми. Шляхом конкретизації теми (її ключовими словами) і маркерами особистих зацікавлень здобувача є визначення об'єкту дослідження (художнього твору) і предмету дослідження (формального чи змістового компонента художнього твору: жанру, композиції, системи образів, конфлікту, мотивів, проблем тощо).

На етапі написання курсової роботи критерій конкретності підпорядковує мету, завдання і зміст дослідження його темі, заголовки розділів і підрозділів – ключовим словам. В теоретичному розділі курсової роботи конкретизація потребує визначення літературознавчих термінів і понять, що є ключовими словами дослідження, з урахуванням чинних теоретико-літературних тенденцій. У практичному розділі критерій конкретності передбачає літературознавчий аналіз об'єкту дослідження (художнього твору) строго відповідно до предмету дослідження (досліджуваного компонента художнього твору).

На етапі апробації чітко і логічно формулювання власної концепції літературознавчого дослідження відповідно до обраної теми, конкретизація операційних літературознавчих понять, змістовні відповіді на питання членів комісії є важливими чинниками успішного захисту курсової роботи.

Критерій вимірюваності цілі на підготовчому етапі дає можливість відслідковувати прогрес у виконанні роботи, прогнозувати дослідницький внесок і чітко визначити критерії, за якими досягнуті результати курсової роботи будуть вимірюватися й оцінюватися. Надати вимірюваності очікуваним результатам допомагає визначення мети (вирішення наукової проблеми) і завдань дослідження (алгоритму вирішення), а також коригування (звуження або деталізація) теми.

На етапі написання роботи чітко формулювання завдань є передумовою доцільного (відповідно до мети) і логічного (відповідно до послідовності виконання завдань) наповнення і структурування змісту дослідження. Зміст теоретичного і практичного розділів основної частини роботи та їхніх підрозділів є покроковою реалізацією завдань дослідження. Критерій вимірюваності визначає результативність висновків з виконання завдань дослідження у відповідних розділах та вагомість загальних висновків про досягнення мети дослідження.

На етапі апробації обґрунтування висновків дослідження відповідно до встановленої мети є доказом їх результативності та стає вагомою передумовою успішного захисту курсової роботи.

Врахування критерію досяжності цілі на підготовчому етапі виконання курсової роботи спонукає здобувача співвіднести складність теми із власними можливостями, зважити на свій рівень підготовки, перевірити доступність зовнішніх ресурсів: наукових джерел та літературознавчих методів, взяти до уваги сформованість навичок оперування цими методами для реалізації визначених завдань і досягнення встановленої мети.

На етапі написання курсової роботи дотримання критерію досяжності цілі перевіряється продуктивністю застосування обраних методів літературознавчого аналізу об'єкту дослідження (художнього твору) з погляду предмету дослідження (компоненту художнього твору) у практичному розділі для реалізації завдань дослідження і досягнення кінцевої мети.

На етапі апробації переконливість і змістовність результатів проведеного літературознавчого аналізу художнього твору у досягненні мети дослідження є вагомим чинником успішного захисту курсової роботи.

Критерій релевантності цілі потребує обґрунтування актуальності теми курсової роботи у сучасному літературознавстві: з'ясування стану її вивченості, вичерпаності, дискусійності, потреби у нових підходах, контекстах та перспективності дослідження. Релевантність цілі передбачає і визначення актуальності теми курсової роботи з огляду на власні потреби здобувача у формуванні навичок, необхідних йому для особистої професійної реалізації як майбутнього вчителя, методиста, освітнього менеджера, науковця тощо та для персонального розвитку.

На етапі написання роботи критерій релевантності цілі допомагає визначити новизну результатів курсової роботи, їх значення у сучасному літературознавчому дискурсі, можливості практичного застосування, зокрема в освітній галузі, та передбачити перспективні напрямки подальших досліджень.

На етапі апробації аргументація актуальності теми та переконливе обґрунтування власного наукового внеску у дослідження теми є визначальним чинником успішного захисту курсової роботи.

Критерій обмеженості цілі у часі на підготовчому етапі допомагає чітко спланувати процес дослідження шляхом створення календарного плану з позначенням послідовності і термінів виконання роботи.

Під час виконання курсової роботи критерій обмеженості цілі у часі сприяє ефективному тайм-менеджменту шляхом чіткого дотримання встановлених дедлайнів для кожного етапу роботи упродовж семестру. Ретельне планування та систематичний підхід до виконання завдань забезпечує оптимальний режим виконання дослідження і вчасне завершення курсової роботи.

На етапі апробації результатів дослідження критерій обмеженості цілі у часі регулює врахування здобувачем відведеного часу на виступ під час підготовки доповіді та презентації. Обсяг, доцільність і структурування обраного для виступу матеріалу, чіткість висловлювання і темп мовлення здобувача, а також ефективне використання цифрового супроводу є важливими передумовами успішного захисту курсової роботи.

Використання SMART методу встановлення цілей в організації самостійної роботи здобувачів під час виконання курсових робіт із зарубіжної літератури відповідає сучасним вимогам SMART освіти щодо забезпечення самостійності, мотивованості, адаптованості, ресурсності і технологічності і має багато переваг. SMART метод встановлення цілей є ефективним навігаційним інструментом, який дозволяє здобувачеві самостійно обирати тему, напрямок і методи дослідження залежно від особистих вподобань і ресурсів та адаптувати їх відповідно до фахових вимог. Послугуючись алгоритмом розумного цілепокладання, здобувач має змогу самостійно і системно опановувати логіку наукового дослідження, релевантно визначати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження з огляду на власні потреби професійного і персонального розвитку, продуктивно використовувати внутрішні і зовнішні ресурси, доцільно і логічно вибудовувати структуру і зміст дослідження відповідно до мети і завдань, зважено планувати етапи виконання курсової роботи і дотримуватися тайм-менеджменту, ефективно апробувати і захищати наукові здобутки.

Висновки та перспективи дослідження. Проведений аналіз можливостей застосування SMART методу встановлення цілей у процесі написання курсових робіт із зарубіжної літератури доводить його ефективність у підготовці майбутніх вчителів. Запровадження SMART-методу дозволяє організувати наукову роботу здобувачів з погляду «розумного управління» цілями. Самостійне встановлення цілей підвищує мотивацію здобувачів до наукової діяльності, розвиває дослідницькі навички та навички проєктного менеджменту, навички саморефлексії, самооцінювання та самоконтролю, необхідні майбутньому вчителю для навчання упродовж життя, постійного професійного вдосконалення й особистісного розвитку. З огляду на ефективність застосування SMART методу встановлення цілей у виконанні курсових робіт з зарубіжної літератури видається перспективним

інтегрування цього методу в освітній процес. Розробка практичних рекомендацій з використання SMART методу встановлення цілей на різних етапах виконання курсової роботи сприятиме смартизації освіти у процесі навчання науково-дослідницькій діяльності та забезпечуватиме комплексний розвиток професійних компетентностей майбутніх вчителів зарубіжної літератури.

Література

1. Башинська І. О. SMART-підхід до визначення цілей смартизації промислового підприємства. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. Том 30 (69). № 5. 2019. С. 41–46. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_5/30_69_5_1/10.pdf
2. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. 235 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozlyk_Ihor/Literaturoznachnyi_analiz_khudozhnoho_tekstutvoru_v_umovakh_suchasnoi_mizhnaukovoi_ta_mizhhaluzevoi/
3. Курсова робота з зарубіжної літератури: методичні рекомендації до написання курсових робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня другого року навчання за спеціальністю 035 «Філологія» / уклад. Ю. В. Садовська. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/rgf/035_filologiya_phd/Sadovska_metodychni_rekomendatsii.pdf
4. Методичні рекомендації до написання курсових робіт із зарубіжної літератури та методики її навчання для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) / розробн. М. Дудніков, О. Канєвська. Кривий Ріг, 2023. 24 с. URL: <https://kdpu.edu.ua/ukrainskoi-movy/zahalna-informatsiia/456-kafedry/perekladu-ta-slovianskoi-filolohii/navchalno-metodychni-materialy/25588-metodychni-rekomendatsii-shchodo-napysannia-kursovykh-robit-iz-zarubizhnoi-literatury-ta-metodyky-ii-navchannia.html>
5. Пікун Л. В., Чередник Т. П. Методичні рекомендації для написання курсової роботи з курсу «Історія зарубіжної літератури». Чернігів, 2022. 35 с. URL: <https://epub.chnpri.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8742/1/Методичні%20рекомендації%20для%20написання%20курс%20роботи.pdf>
6. Розман І. І. Виконання курсових робіт з дисципліни «Зарубіжна література»: методичні рекомендації для студентів денної та заочної форм навчання спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) / уклад. І. І. Розман. Мукачево: МДУ, 2020. 28 с. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/handle/123456789/7872>
7. Семеніхіна О. В. Нові парадигми у сфері освіти в умовах переходу до Smart-суспільства. *Науковий вісник Донбасу*. 2013. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2013_3_22
8. Ференц Н.С. Сучасні методологічні засади літературознавства: навчально-методичний посібник для студентів філологічного факультету; Упоряд. О. М. Чижмар; відповід. за вип. В. В. Барчан. Ужгород: Гроща, 2021. 140 с. URL: <https://dspace-uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/37051>
9. Якубов С., Якінін Я. Технології SMART та навчальні матеріали. *Hi-Tech у школі*. 2011. № 3-4. С. 8–11.
10. Юзефович К. Застосування SMART технологій у навчанні у ВНЗ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 57. Том 3. 2022. С. 282–287. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_3/45.pdf

References

1. Bashynska I.O. (2019) SMART-pidkhd do vyznachennya tsiley smartyzatsiyi promyslovoho pidpryyemstva [SMART-approach to determining of smartization goals of industrial enterprise]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho – Academic notes of TNU named after V.Vernadskyi*. Volume 30 (69). No. 5, P. 41–46. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_5/30_69_5_1/10.pdf [in Ukrainian].
2. Kozlyk I. (2020) Literaturoznachnyy analiz khudozhn'oho tvorv v umovakh suchasnoyi mizhnaukovoyi ta mizhhaluzevoyi vzayemodiyi. [Literary analysis of a work of art in the conditions

of modern interdisciplinary and interdisciplinary interaction]. Brno. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozlyk_Ihor/Literaturoznavchyi_analiz_khudozhnoho_tekstutvoru_v_umovakh_suchasnoi_mizhnaukovoї_ta_mizhhaluzevoi/ [in Ukrainian].

3. Sadovska YU.V. (2023) Kursova robota z zarubizhnoyi literatury: Metodychni rekomendatsiyi do napysannya kursovykh robit dlya zdobuvachiv vyshchoyi osvity pershoho (bakalavrs'koho) rivnya druho roku navchannya za spetsial'nistyu 035 «Filolohiya» [Coursework on foreign literature: Methodological recommendations for writing coursework for students of higher education of the first (bachelor) level of the second year of study in specialty 035 "Philology"]. Odesa. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/rgf/-035_filologiya_phd/Sadovska_metodychni_rekomendatsii.pdf [in Ukrainian].

4. Dudnikov M., Kanevska O. (2023). Metodychni rekomendatsiyi do napysannya kursovykh robit iz zarubizhnoyi literatury ta metodyky yiyi navchannya dlya zdobuvachiv vyshchoyi osvity stupenya bakalavra spetsial'nosti 014.02 Serednya osvita (Mova i literatura (anhliys'ka)) [Methodological recommendations for writing coursework on foreign literature and the methodology of its teaching for students of higher education with a bachelor's degree in specialty 014.02 Secondary education (Language and literature (English))]. Kryvyi Rih. URL: <https://kdpu.edu.ua/ukrainskoi-movy/zahalna-informatsiia/456-kafedry/perekladu-ta-slovianskoi-filolohii/navchalno-metodychni-materialy/25588-metodychni-rekomendatsii-shchodo-napysannya-kursovykh-robit-iz-zarubizhnoi-literatury-ta-metodyky-ii-navchannia.html> [in Ukrainian].

5. Pikun, L.V. & Cherednyk, T.P. (2022). Metodychni rekomendatsiyi dlya napysannya kursovyi roboty z kursu «Istoriya zarubizhnoyi literatury» [Methodical recommendations for writing a term paper from the course "History of Foreign Literature"]. Chernihiv. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8742/1/Методичні%20рекомендації%20для%20написання%20курсової%20роботи.pdf> [in Ukrainian].

6. Rozman, I.I. (2020). Vykonannya kursovykh robit z dystsypliny «Zarubizhna literatura»: metodychni rekomendatsiyi dlya studentiv dennoyi ta zaochnoyi form navchannya spetsial'nist' 014 Serednya osvita (Mova i literatura (anhliys'ka)) [Execution of term papers on the subject of Foreign Literature: methodological recommendations for full-time and part-time students, specialty 014 Secondary Education (Language and Literature (English))]. Mukachevo: MDU. 28p. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/handle/123456789/7872> [in Ukrainian].

7. Semeniuhina O.V. (2013) Novi paradigmi u sferi osviti v umovah perehodu do SMART-suspilstva [New paradigms in the field of education in the context of the transition to a SMART society]. *Naukovyy visnyk Donbasu – Scientific Bulletin of Donbass*. No. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2013_3_22 [in Ukrainian].

8. Ferents N.S. (2021) Suchasni metodolohichni zasady literaturoznavstva: navchal'no-metodychnyy posibnyk dlya studentiv filolohichnoho fakul'tetu [Modern methodological foundations of literary studies: educational and methodological manual for students of the Faculty of Philology]. Uzhhorod: Grazhda. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/37051> [in Ukrainian].

9. Iakubov, S. (2011). Tekhnolohii-SMART ta navchalni materialy. [Smart technologies and teaching materials]. *Hi-Tech u shkoli. – Hi-tech at school*. № 3–4. P. 8–11 [in Ukrainian].

10. Yuzefovych, K. (2022). Zastosuvannya SMART tekhnolohiy u navchanni u VNZ [Application of SMART technologies in education at universities]. *Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk. – Current issues of humanitarian sciences*. Issue 57, Volume 3. P. 282–287. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_3/45.pdf [in Ukrainian].

Ostapenko L.

PhD in Philology, Associate Professor
of the Department of Ukrainian Language, Literature,
Cultural Studies and Journalism
Mykola Gogol Nizhyn State University
milost.jan@gmail.com
orcid.org/0009-0009-0012-172X

APPLICATION OF SMART METHOD OF SETTING GOALS IN THE EXECUTION OF FOREIGN LITERATURE TERM PAPERS AND ITS EFFICACY IN TEACHER TRAINING

The article is devoted to the review of the SMART method of setting goals and the possibilities of its application in writing term papers on foreign literature in the process of training applicants for the specialty 014 «Secondary Education. English Language and Foreign Literature». The analysis of the possibilities of applying the SMART method of goal setting in the process of writing term papers on foreign literature proves its effectiveness at different stages of scientific research. According to the author of the article, the introduction of this method in the process of training a future teacher has significant advantages. The use of the SMART method of goal setting will significantly increase the productivity of coursework within the framework of professional training in foreign literature. The experience gained by the students in the independent implementation of a research project will contribute to the comprehensive development of the competencies necessary for a teacher of foreign literature for future research activities and for organizing student research in secondary education. The introduction of the SMART method allows organizing students' research work in terms of «smart goal management». Independent goal-setting increases the motivation of applicants for scientific activity, develops research and project management skills, self-reflection, self-assessment and self-control skills necessary for a future teacher for lifelong learning, continuous professional development and personal development. Given the effectiveness of the SMART method of goal setting in the performance of term papers on foreign literature, the author considers it promising to integrate this method into the educational process. The development of practical recommendations for the use of the SMART method of goal setting at different stages of the term paper will contribute to the smartification of education in the process of teaching research activities and ensure the comprehensive development of professional competencies of future teachers of foreign literature. The author of the article concludes that the effectiveness of the SMART method of goal setting in writing term papers on foreign literature meets the modern demands of SMART education and makes them an important component of teacher training.

Key words: SMART method of setting goals, foreign literature term paper, teacher training.